

Efesus

Te launiu Pol e taataa i na tama i Efesus

Na hakataakoto hakamattua i roto te launiu nei:

Hukui ma Krai*s* 1.1—3.21

Takattaka ma Krai*s* 4.1—6.9

Tuu mmahu no ppuhu ma Satan 6.10—6.24

¹ Anau Pol, anau e taataa atu te launiu nei. TeAtua e hihai ma anau ki mee pera ma he aposol Jisas Krai*s*.

Anau e taataa atu kootou na tama i roto Efesus tera e hakamaoni i na ora laatou e hukui ma Jisas Krai*s* raa.

² TeAtua te Tamana taatou ia ma TeAriki Jisas Krai*s* e me ki tokonaki kootou, tena ku kou atu te noho laoi.

*Na hoki e Ttapu Krai*s**

³ Taatou ki hakammaha TeAtua te Tamana Jisas Krai*s* TeAriki taatou raa! Maitaname TeAtua ku kou mai taatou na hoki hakaatoa e ttapu i te vaelani raa, e mee taatou ku hukui ma Krai*s*. ⁴ I mua TeAtua ni pena te maarama nei, Aia ko na hirihiri avare taatou ki mee mo tamalliki Aia, e mee taatou e hukui ma Krai*s*, tena taatou ki ttapu no nnoho se hai sara i na karemata Tama raa.

E mee TeAtua e laoi taatou, ⁵ tena Aia ni maanatu i mua roo ma Aia e me ki mee taatou pera ma ni tamalliki Aia i na mee Jisas Krai*s* ni ppena raa. Teenei he maanatu Aia, tena Aia e hihai ki ppena te mee nei. ⁶ Taatou ki hakammaha

TeAtua e mee Aia e huri mai hakamaoni te laoi Aia raa i taatou, maitaname Aia e hoki marino mai taatou te Tamariki Aia e hakasessere mahi raa. ⁷ Maitaname te toto Krai raa e hakattana taatou, tena ki ssoro na hai sara taatou raa i taha. Te laoi TeAtua i taatou raa e rahi roo, ⁸ tena Aia ki nnini iho te laoi Aia raa i aruna taatou.

I te kite ma te atamai Aia, ⁹ TeAtua e ppena hea Aia ni hakataakoto raa, tena ki hakairoa mai taatou te hakataakoto e huuna ria tera Aia ku oti te mamaanatu ma ki hakaoti ake iaa Krai raa. ¹⁰ Te hakataakoto TeAtua raa e mee peenei, te saaita hakamaoni raa e me ki tae mai, tena Aia e me ki tuku na mee hakaatoa i te vaelani ia ma te maarama nei raa i raro na mahi te Tuku hokotahi raa, teenaa ko Krai.

¹¹ Na mee hakaatoa e ppena tauttari te maanatu ia ma te hihai TeAtua, tena TeAtua e hirihiri taatou ki mee pera ma ni tama roo Aia i te huhuki taatou ma Krai raa, e mee te hihai Aia raa e moe i aruna hea Aia ni maanatu i te kaamata raa roo. ¹² Tena taatou na tama kaamata tera ni hakattina iaa Krai raa, ki hakammaha TeAtua i na mahi Aia.

¹³ Ia tena kootou hoki ku mee pera ma ni tama TeAtua te saaita kootou ni llono na tattara hakamaoni te Rono Tauareka tera e tokonaki taatou ki ora raa. Kootou e hakattina iaa Krai, tena TeAtua e hakammau te hakamaatino Aia raa i aruna kootou pera ma Aia e ttino kootou, tena ki kou atu kootou TeAnana Tapu Aia ni tattara atu raa. ¹⁴ Ia e mee taatou ku oti te too TeAnana Tapu raa, tena taatou ku illoa te hakamaoni pera ma taatou e me ki too alaa mee taualleka hoki tera TeAtua ni tattara hakamaoni i mua ma Aia e me ki kou ake ma na tamalliki Aia raa. Taatou

e hakattari ki too na mee nei te saaita TeAtua e too muri taatou raa, tena taatou ku nnoho hihhia ma Aia. Ia tena taatou ki hakammaha TeAtua i te tauareka Aia!

Te lotu Pol

¹⁵ Tera hea te kaamata roo anau ni rono na hakattina kootou i TeAriki Jisas ia ma te laoi kootou e huri ake i na tama TeAtua raa, ¹⁶ anau e tauhano te hakammaha ake TeAtua ma kootou. Anau e maanatu kootou i na lotu anau raa, ¹⁷ tena anau e kainno ake TeAtua te Tamana Jisas Krai TeAriki taatou raa, te Tamana e noho i roto te maahina e tii raa ki kou atu TeAnana Tapu tera e me ki mee kootou ki atamai, tena ku hakari atu ki kkite kootou i TeAtua ia ma ki illoa kootou Tama raa. ¹⁸ Anau e kainno ake ki taaraki na kapuroro kootou raa ki kkite kootou te maahina Aia raa ma ki lavaa kootou te illoa te hakataakoto tera Aia ni kanna atu kootou raa, ia ki illoa hoki kootou te taualleka na hoki Aia ni tattara hakamaoni ake i te kanohenua Aia raa, ¹⁹ ia ki kkite hoki kootou na mahi hai mmahi Aia tera e hehekau i roto na ora taatou na tama tera e hakattina Aia raa. Na mahi e hehekau i roto taatou nei e ssau pera ma na mahi hai mmahi ²⁰ Aia ni huri mai te saaita Aia ni hakaora muri Krai i taha ma te mate raa, tena ki hakanoho Tama raa i te vahi laaua Aia i te vaelani i aruna raa. ²¹ Krai e hakamaatua i aruna na ensel i te vaelani, na tuku, na mahunani ia ma na ariki; te kakkae Aia e too raa e raka mmao roo ma na kakkae na tama hakamattua i roto te maarama nei ia ma te maarama i muri raa; ²² TeAtua e tuku na mee hakaatoa i raro na vae Krai, tena ki kou ake Tama raa i na lotu raa pera ma he Ariki e hakanaaniu i aruna na mee hakaatoa. ²³ Tena te lotu raa e huri mai te kaatoa

te tinotama Kraiss raa, tena Kraiss Hokoia e mee na mee roo hakaatoa no kaatoa.

2

Jissas e mate, tena ki ora muri

¹ Na anana kootou i mua raa e mmate, e mee kootou ni se hakallono TeAtua, tena ki ppena na mee e ssara. ² Kootou i mua raa e tauttari na tiputipu sakkino i te maarama nei raa, tena ki tauttari te tama e hakamaatua na mahi na tipua i te vaelani raa, teenaa ko te tipua tera e hakamaatua i roto na ora na tama se hakallono TeAtua raa. ³ Emeia te hakamaoni, taatou e ssau pera ma na tama raa hoki, taatou e tauttari na mee tera taatou hokotaatou e hihhai raa. Taatou e ppena na mee hakaatoa tera na tinotama ia ma na mannatu taatou raa e hihhai. Taatou e tau te too na hakalono lihu TeAtua raa, e ssau pera ma alaa tama hoki.

⁴ Emeia te manava aroha TeAtua raa e rahi roo, ia te laoi Aia taatou raa e rahi hoki, ⁵ tena Aia ki hakaora muri na anana taatou raa ma Kraiss te saaita na anana taatou raa ni mmate, e mee taatou ni se hakallono Aia. Taatou e tokonaki ria no ora i na mahi TeAtua. ⁶ E mee taatou e hukui ma Jissas Kraiss, tena Aia ki hakaora muri taatou i na mahi Aia ma ki hakamattua taatou ma Aia i te maarama i aruna raa. ⁷ Aia e ppena peenei iaa Jissas Kraiss ma ki huri mai ki kkite taatou ma na tautama koi oo mai i muri raa te laoi e rahi Aia raa. ⁸ ⁹ Maitaname TeAtua e tokonaki taatou no ora ma te laoi Aia raa, e mee taatou e hakattina. Taatou se ora i na mahi koi taatou hokotaatou, e meia taatou e ora e mee te hoki TeAtua raa, tena taatou ki se ahu ma teeraa ni mahi taatou.

¹⁰ TeAtua e mee taatou ki ttipu peenei, ia e mee taatou e hukui ma Jisas Krai, tena Aia ki penapena taatou ki nnoho te ora tauareka tera Aia ku oti te tanattana ma taatou ki ppena raa.

Hukui ma Krai

¹¹ Kootou seai ma ni Jiu te saaita kootou ni hannau mai raa, tena na Jiu raa e mee ma kootou se ttuu te hakamaatino e tapu raa i na tinotama kootou, e meia laatou na Jiu raa e ttuu te hakamaatino e tapu raa (teenei he hakamaatino koi na taanata raa e mee i na tinotama laatou.) Mannatu ma na ora kootou i mua raa ni ttipu peehee.

¹² Te saaita naa kootou e mmao i taha ma Krai. Kootou ni manu siri, tena kootou seai ma ni tama i roto na tama TeAtua ni hirihiri raa. Kootou se isi na tuhana kootou i roto te tattara e ivi TeAtua ni hakamoe tera e mmoe i roto na tattara hakamaoni Aia ni meake na tama Aia raa, tena kootou e nnoho vare koi i roto te maarama nei se isi na mannatu, ia se too hoki TeAtua. ¹³ Kootou ni mee raa e mmao roo i taha ma Krai, tena te toto Krai raa e kou mai kootou no taapiri Aia.

¹⁴ E mee Krai Hokoia e kou mai te tauareka, tena ki mee na Jiu ia ma na tama seai ma ni Jiu raa ki oo mai no mee pera ma he kanohenua hokotahi. Aia e seu te tauppa tera ni vvae no mee na tama raa ki nonnoho haeo raa. ¹⁵ Krai e hakaoti na tuua hakaatoa i roto na tuua na Jiu raa ki lavaa Aia te penapena e rua na kanohenua raa pera ma he kanohenua hoou ki hukui ma Aia, tena ki mee na tama raa ki nnoho taualleka. ¹⁶ Te mate Krai i aruna te kros raa e seu te nonnoho haeo na tama raa, ia tena te mate Aia i aruna te kros raa e hakapaa e rua na kanohenua raa pera ma he

tinotama hokotahi, tena ki too muri ake na tama raa ia TeAtua. ¹⁷ Krai e haere iho no takutaku atu te Rono Tauareka i te noho laoi raa i kootou hakaatoa, na tama sei ma ni Jiu tera ni oo no mmao i taha ma TeAtua raa ia ma na Jiu tera ni mee ma e tappiri ake Aia raa. ¹⁸ Na mahi Krai raa e mee taatou hakaatoa na Jiu ia ma na tama sei ma ni Jiu raa ki oo mai no ttuu i mua TeAtua ma TeAnana hokotahi.

¹⁹ Ia tena kootou na tama sei ma ni Jiu raa, te saaita nei kootou ku sei ma ni manu siri ia ma ni tama kee. Kootou te saaita nei ku hukui hakaatoa ma na tama TeAtua raa, tena kootou ku mee pera ma ni tamalliki Aia. ²⁰ Kootou e ssau pera ma ni hare tera e hakatuu i aruna te hatupaa na aposol ia ma na profet raa ni hakamoe, tena Krai Hokoia ko te pou roto te hare naa. ²¹ Aia ko te Tama e ttaohi na pou te hare naa hakaatoa, tena te hare naa ku haere no rahi no mee pera ma he hare tapu ni hakatapu ria ma TeAtua. ²² E mee kootou e hukui ma Krai, tena Krai ku hukui kootou ia ma alaa hakattina ana i te kina TeAtua e noho i na mahi TeAnana Tapu raa.

3

Te hehekau Pol ma na tama sei ma ni Jiu raa

¹ Tena anau Pol, anau e karapusi ria e mee te hehekau Krai e kou mai ki takutaku atu te Rono Tauareka raa i kootou na tama sei ma ni Jiu raa. ² Hakamaoni kootou kame ku oti te lono te hehekau Krai ni kou mai anau ki ppena ki tokonaki kootou i na mahi Aia raa. ³ TeAtua e huri mai na hakataakoto Aia e huuna ria raa ki iroa anau. (Anau e taataa hakapopoto atu koi te

launiu nei, ⁴ ia kame kootou e ppau hea anau e taataa raa, kootou e me ki illoa te atamai anau i na tiputipu Kraiss e huuna ria raa.) ⁵ I mua taatou na tama ni se illoa na mee tera ni huuna ria raa, e meia te saaita nei TeAtua e huri mai na mee raa i TeAnana Tapu, tena ki huri ake hoki na aposol ia ma na profet raa. ⁶ Te hakataakoto tera ni huuna ria i mua raa e mee peenei. Na tama seai ma ni Jiu raa e me ki hakapaa ma na Jiu raa, tena ku too na tuhana e ttapu TeAtua e me ki kou mai raa. Na tama raa e me ki hukui ma na Jiu raa pera ma he kanohenua hokotahi, tena na tama seai ma ni Jiu raa e me ki too hoki na tattara hakamaoni TeAtua ni tattara ake na Jiu raa, e mee laatou ku hukui ma Jisas Kraiss.

⁷ TeAtua e kou mai te hoki e tauareka nei i anau, tena anau ku mee pera ma he tama hehekau i te Rono Tauareka tera Aia ni kou mai anau i na mahi Aia raa. ⁸ Anau e mouraro i na hakattina ana TeAtua raa hakaatoa, e meia TeAtua e kou mai te hehekau tauareka nei ki kkave na mee taualleka te Rono Tauareka Kraiss tera taatou se illoa raa i na tama seai ma ni Jiu raa, ⁹ tena ki mee na tama hakaatoa ki kkite ma na hakataakoto TeAtua e huuna ria raa e me ki hehekau ria peehē. TeAtua te Tama ni ppena na mee hakaatoa raa ni huu na hakataakoto Aia raa na saaita ku llaka raa, ¹⁰ ma ki lavaa te saaita nei i te vahi te lotu na ensel hai mmahi tera e isi na mahi i te vaelani raa te illoa te atamai Aia tera e hhura i roto na mee hakaatoa raa. ¹¹ TeAtua e pena te mee nei tautari te hakataakoto e moe tahi i roto Aia tera Aia ni mee no hakamaoni i na mahi Jisas Kraiss TeAriki taatou raa. ¹² Taatou e hukui ma Kraiss no hakattina hakamaoni Tama raa, tena

taatou ku se isi te mattaku ki oo no ttuu i mua TeAtua. ¹³ Ia tena anau e kainno atu kootou ki se mamannatu tammaki e mee anau e too na hakalono llihu nei ma kootou ki tokonaki kootou.

*Te laoi Krai*s

¹⁴ Tera hea anau e teiho no tuturi i mua na maihu TeAtua, ¹⁵ te Tama tera na hareakina hakaatoa i te vaelani ma te maarama nei raa e too na inoa hakamaoni laatou raa. ¹⁶ Tena anau e kainno ake TeAtua i na mahi TeAnana Tapu ki kou atu kootou ni mahi i na mahi Aia raa ki tokonaki kootou ki ivi, ¹⁷ tena anau e lotu ma ki lavaa Krai te noho i roto na hatu manava kootou e mee na hakattina kootou raa. Anau e lotu hoki ma kootou ki ttaohi mmau te tiputipu te laoi raa i roto kootou pera ma te kerekere raa e ttaohi na patiaka na laakau raa, ¹⁸ ki lavaa kootou ma na hakattina ana TeAtua raa hakaatoa te isi na mahi ki illoa te llaha ma te roroa, te palluna ia ma te nnoto te laoi Krai raa. ¹⁹ Hakamaoni kootou e me ki oti ku illoa te laoi Krai teeraa e raka roo i aruna na mee hakaatoa i te maarama nei raa, tena na tiputipu TeAtua raa ku kkapi i roto taatou.

²⁰ Na mahi TeAtua raa e hehekau i roto na kapuroro taatou, tena Aia e lavaa te ppena na mee roo hakaatoa tera e raka roo ma hea taatou e kainno ki too raa, ia e mannatu ma ki ppena raa.

²¹ Taatou ki hakammaha TeAtua i na hare lotu ia ma Jisas Krai na vahao hakaatoa. Amen.

4

*Na hakattina hakaatoa e hukui ma Jisas Krai*s

¹ Anau e meatu kootou hakaatoa, anau e karapusi ria maitaname anau e hehekau ma

TeAriki, tena anau e kainno atu kootou ki nnoho na ora e taualleka tera e tau ma hea TeAtua ni kanna atu kootou ki tauttari raa. ² Auu se ahu, auu se mannava haeo, ia auu se lotolloto vave. Huri ake te laoi akoe i alaa tama, tena auu se llototo te saaita teeraa tama e pena te mee e sara. ³ TeAnana Tapu e hukui taatou hakaatoa, tena taatou hakaatoa ki hai na mahi taatou ki nnoho ma te noho laoi raa. ⁴ Taatou na hakattina ana e ssau pera ma he tinotama te tama hokotahi, tena taatou e too TeAnana Tapu hokotahi. ⁵ E isi TeAriki hokotahi, te hakatina hokotahi, te hakoukou tapu hokotahi; ⁶ ia e isi TeAtua ia ma te Tamana hokotahi na tama hakaatoa: teenaa ko TeAriki na tama hakaatoa tera e hehekau, ia e noho i roto na tama hakaatoa raa.

⁷ Taatou hakaatoa e too na hoki taatou raa tautari hea Kraisi ni kou mai raa. ⁸ Pera ma hea te Launiu Tapu raa e tattara mai ma,

“Te saaita te Tama raa ni haere i te vaelani raa, Aia e too tammaki na tama haeo no haere ma Aia; tena ki kou ake na hoki na tama raa.”

⁹ Tena te tattara e mee ma, “Tama raa e haere i aruna raa” e mee maea? Te tattara raa e mee ma te Tama raa ku oti te hamai i raro i te maarama nei. ¹⁰ Tena te Tama tera ni hamai i raro te maarama nei raa ko te Tama koi ni haere i te vaelani raa ma ki mee na mee hakaatoa ki ttonu i na mahi Aia raa. ¹¹ Teenaa ko te Tama tera e kou ake na hoki na tama raa, tena Aia ki hirihiri alaa tama ki mee mo aposol, alaa tama ki mee mo profet, alaa tama ki mee mo tama e takutaku te Rono Tauareka, alaa tama ki mee mo tama e lollohi na hakattina ana, tena alaa tama ki akoako na tama. ¹² Aia e ppena na mee nei ki mee na tama hakaatoa tera e hakattina TeAtua raa ki

tanattana, tena ku hehekau ki ivi na hare lotu Krai raa. ¹³ Ia tena taatou hakaatoa ki oo mai no hakanatahi ma te hakatina hokotahi i te atamai taatou i te Tamariki TeAtua raa. Tena taatou ki mee pera ma ni tama ku mattua i na hakataakoto taatou ki too taatou te hakamaoni roo na tiputipu Krai raa hakaatoa. ¹⁴ Tena taatou ku se mee pera ma ni tamalliki e aua ria te peau, ia e aania ria te matani tera e tere hakatike ma na akoako na tama hai ssara tera e hakattaki alaa tama ki ppena na mee haeo ma na malliu laatou raa. ¹⁵ Emeia taatou ki tattara te hakamaoni ma te laoi, tena taatou ki hhomo ake ma na tiputipu Krai te Tama tera e hakamaatua raa. ¹⁶ Krai e hukui na kina hakaatoa i roto te tinotama raa i na mahi Aia, tena te tinotama raa hakaatoa e taohi ria i na hukui te tinotama raa. Tena te saaita na paa kina te tinotama raa e ppena na uata laatou raa, tena te tinotama raa ku homo ake ma te laoi.

Te ora vahao nei

¹⁷ Tena anau e tattara hakamataku atu kootou i te inoa TeAriki: Auu se tauhano te nnoho pera ma na tama e nnoho pouri raa. Na hakataakoto na tama raa e haeo, ¹⁸ tena na kapuroro na tama raa e ppuni. Na tama raa e mmao i taha ma te ora TeAtua e kou mai raa, e mee laatou e hakatturi na katarina laatou raa, tena ki se hihhai ki hakattike na ora laatou raa. ¹⁹ Na tama raa ku se isi na nnapa laatou, ia na tama raa e ppena tahi na mee sakkino tera te tinotama raa e hihai, tena ki tauhano te ppena na tiputipu sakkino.

²⁰ Emeia kootou ni se akoako ria ki mee peeraa te saaita kootou ni illoa mai Krai raa. ²¹ Kootou ku oti te llono i te vahi Tama raa, ia e mee kootou e hakattina Tama raa, tena kootou ku ako ria i te

hakamaoni Jisas raa. ²² Tena peesia na tiputipu kootou i mua tera e mee kootou ki tauttari na ora kootou i mua raa, teenaa ko na tiputipu e mee na ora kootou raa ki haeo. ²³ Kootou ki mee na hatu manava ia ma na kapuroro kootou raa ki matahua, ²⁴ tena kootou ki too te ora vahao nei tera TeAtua e penapena ma na tama ki too ki ssau pera ma na tiputipu Aia tera e huri mai te ora hakamaoni e tapu raa.

²⁵ Tena hakaoti te tattara malliu vahao nei! Kootou hakaatoa ki tattara ake alaa hakattina ana te hakamaoni, maitaname taatou hakaatoa ku hokotahi i roto te tinotama Krai raa. ²⁶ Ia kame akoe e roto, tena auu se tiaki te roto naa ki hakat-taki akoe ki ppena na mee e ssara, ia auu se noho ma te roto naa ki tae te aho hakaatoa. ²⁷ Auu se tiaki he saaita ma Satan ki hehekau i roto akoe. ²⁸ Na tama e kailallao raa ki hakaoti vahao nei te kailallao, tena ku kaamata no uata ki lavaa laatou te tokonaki laatou hokolaatou, tena ku tokonaki hoki na tama hakaalloha raa. ²⁹ Auu se pehipehi na tattara haeo, e meia ppehi koi na tattara e lavaa te tokonaki teeraa tama raa, teenaa ko na tattara e lavaa te tokonaki te hakatina teeraa tama, ia na tattara akoe e ppehi raa e me ki tokonaki hoki na tama e llono raa. ³⁰ Kootou ki se mee TeAnana Tapu TeAtua raa ki aroha, e mee TeAnana Tapu TeAtua raa ko te hakamaatino pera ma Aia e ttino kootou ki ttiae roo te saaita Aia e me ki hamai no tokonaki kootou raa. ³¹ Peesia na hakataakoto hakaatoa e sakkino raa, tena na nonnoho haeo ia ma na hakatauttau raa o taha. Hakaoti te vavaa huri alaa tama ia ma ku hai haeo alaa tama, tena peesia na tiputipu sakkino raa hakaatoa. ³² Kootou ki manava laoi alaa

tama, ia ki alloha alaa tama, tena ku ssirihia na mee sakkino alaa tama ni ppena i akoe raa pera ma TeAtua ni ssirihia na hai sara akoe raa i na mahi Kraiss.

5

Nnoho i roto te maahina Kraiss

¹ Kootou ki hahaiivi ki mee pera ma TeAtua, e mee kootou ni tamalliki Aia e hakasessere. ² Te laoi raa ki hakamaatua i roto na ora kootou, e ssau pera ma Kraiss e laoi taatou, tena ki hoki mai te ora Aia raa pera ma he hoki e hauna laoi tera e mee TeAtua ki hihia.

³ E mee kootou ni tamalliki TeAtua, tena kootou ki se tattara na mee haeo pera ma te hai huri, te hai pakava na tinotama ia ma te mannako.

⁴ Ia se tau hoki ma kootou ki mee na tattara haeo, na tattara saakari ia ma na taussua haeo. Emeia kootou e tau te hakammaha TeAtua avare.

⁵ Kootou e illoa pera ma te tama e haere hai huri raa, te tama e ppena na mee e ssara ma teeraa tama raa ia ma te tama kai manako raa se lavaa te isi he tuhana i te Hakamaatua ana Kraiss ma TeAtua raa, e mee te kai manako raa e ssau pera ma he tiputipu ki hakamaru na hatu tipua.

⁶ Auu se tiaki na tama ki malliu atu kootou ma na tattara vvare laatou raa; aanei ko na mee roo tera TeAtua e me ki roto i na tama se hakallono Aia raa. ⁷ Tena kootou ki se hukkuu ma na tama peenei.

⁸ Kootou ni nnoho pouri i mua, e meia te saaita kootou ku oo mai no mee pera ma ni tamalliki TeAriki raa, tena kootou ku nnoho i roto te maahina. Ia tena kootou ki nnoho pera ma ni tama te maahina, ⁹ e mee te maahina raa e kou mai na tiputipu hakaatoa e taualleka,

na tiputipu hakaatoa e ttonu ia ma na tiputipu hakaatoa e hakamaoni. ¹⁰ Hahaivi ki illoa kootou na mee tera e me ki mee TeAriki ki hihia raa. ¹¹ Kootou ki se hukkui ma na tama e nnoho pouri raa no ppena na mee se ttonu: teenaa ko na tiputipu te pouri raa. Emeia kootou ki ppena na tiputipu te maahina raa. ¹² Te mee naa hakanapa roo ma kootou ki tattara hoki na mee na tama haeo raa e ppena hai amuni raa. ¹³ Te saaita na mee hakaatoa e kou mai i te kina te maahina raa, taatou e me ki kkite laoi roo na ttipu na mee raa, ¹⁴ maitaname te maahina raa e huri ake te hakamaoni na mee raa. Tera hea te tattara raa e moe ma,

“Mahhike i aruna na tama e tumoe mahi raa, ia mahhike i taha ma te mate,

tena Krai e me ki hakamaahina na ora kootou.”

¹⁵ Kootou ki lollohi hakamattonu na ora kootou raa. Kootou ki se nnoho pera ma ni manapuhi, e meia nnoho pera ma ni tama e atamai. ¹⁶ Kootou ki se nnoho taravare, maitaname na aho nei ni aho te haeo. ¹⁷ Auu se nnoho vvare, e meia hahaivi ki illoa kootou hea TeAriki e hihai ma kootou ki ppena raa.

¹⁸ Auu se unu na wain ki vvare kootou, e mee te wain raa e me ki mee te ora akoe raa ki haeo; e meia too TeAnana Tapu raa i roto na ora kootou.

¹⁹ Kootou ki tattara ake alaa tama na tattara i roto na rue TeAtua raa hakaatoa. Kootou ki huhua ma na hatu manava kootou ki hakammaha ake TeAtua. ²⁰ Kootou ki hakammaha tahi ake TeAtua Tamana i na mee hakaatoa i te inoa Jisas Krai TeAriki taatou raa.

Na hhine ia ma na taanata laatou

²¹ Koorua ki hakallono na tattara koorua hokkoorua, e mee koorua e hakammaha Krai.

²² Kootou na hhine; kootou ki hakammaha na taanata kootou raa pera ma akoe e hakammaha TeAriki raa. ²³ E mee te tanata e isi na mahi aia i aruna te avana aia raa pera ma Krai e isi na mahi Aia i aruna te lotu raa, ia tena Krai Hokoia ko te Tokonaki te lotu, tena te lotu raa ko te tinotama Aia. ²⁴ Ia tena na hhine raa hokolaatou ki hakallono na taanata raa pera ma te lotu raa e hakammaha Krai.

²⁵ Kootou na taanata, kootou ki hai avana laoi na hhine kootou raa pera ma Krai e laoi te lotu, tena ki hoki ake te ora Aia raa ma te lotu.

²⁶ Aia e mate ma na tama Aia raa ki mee na tama raa ki matahua. Aia e hakoukou na tama raa ma te vai i te hakoukou tapu ia ma na tattara Aia raa, ²⁷ ki lavaa Aia te mee na tama Aia raa hakaatoa ki matahua, tena ku too na tama raa i te kina Aia e noho raa, ki se lavaa na tama raa te matanaennae, tena ku isi na hai sara ia ma na mee sakkino. ²⁸ Na taanata raa e tau te mee hakaraoi na avana laatou raa e ssau pera ma laatou e mee hakaraoi na tinotama laatou raa. Te tanata e laoi te avana aia raa e laoi aia hokoia. ²⁹ Se hai tama taatou e mee pera ma aia se hihai te tinotama aia. Emeia taatou e hannai na tinotama taatou raa, tena ki lollohi hakaraoi na tinotama taatou raa pera ma Krai e rorohi te lotu; ³⁰ e mee taatou hakaatoa e hukui ma te tinotama Aia raa. ³¹ Pera ma te Launiu Tapu raa e tattara ma,

“I te hakataakoto nei koi te tanata raa e me ki tiaki te tamana ia ma te tinna aia raa,

tena ku haere no hakapaa ma te avana aia raa,

tena tokorua naa ku mee pera ma he tama hokotahi.”

³² I roto na tattara nei e isi roo te poroporo e hakamaoni tera anau e iroa e tattara iaa Krai ia ma te lotu. ³³ Emeia te tattara nei e haere hoki kootou: na taanata hakaatoa ki laoi na avana laatou raa pera ma aia e laoi aia hokoia, tena na h hine raa ki hakammaha na taanata laatou raa.

6

Na matua ia ma na tamalliki laatou

¹ Kootou na tamalliki TeAtua: kootou ki hakallono no tauttari na maatua kootou raa, e mee teenei hea kootou e tau te ppena. ² Te tuua kaamata tera e isi te tattara hakamaoni e hakapaa ake raa e mee ma, “Hakammaha na tamana ia ma na tinna kootou raa, ³ ki taualleka na ora kootou, tena kootou e me ki nnoho saaita roroa i te maarama nei.”

⁴ Kootou na maatua na tamallik: kootou ki se mee na tamalliki kootou raa ki lloto. Emeia kootou ki poroporo ake na tamalliki raa, tena ku akoako ake na tamalliki raa i na tiputipu TeAriki e hihai raa.

Na tama hakamattua ia ma na tama hehekau

⁵ Kootou na tama hehekau: kootou ki mataku no tauttari hakamaoni na tama hakamattua kootou i te maarama nei raa, e ssau pera ma akoe e hehekau ma Krai. ⁶ Se mee ma kootou ki tauttari koi te saaita na tama hakamattua kootou raa e kkite ma ki mee tama raa ma akoe e tautari hakamaoni; e meia ppena ma na hatu manava kootou hea TeAtua e hihai kootou ki ppena raa pera ma kootou e hehekau ma Krai. ⁷ Kootou ki hehekau hakappuru pera ma ni tama hehekau,

e ssau pera ma kootou e hehekau ma TeAriki, sei ma te tama. ⁸ Kootou ki mannatu pera ma TeAriki e me ki tauī muri taatou i na hehekau taualleka taatou e ppena raa, niaina ma akoe he tama hehekau, ia sei ma he tama hehekau.

⁹ Kootou na tama hakamattua: kootou ki mee hakaraoi na tama hehekau kootou raa. Kootou ki mannatu pera ma akoe ia ma te tama hehekau akoe raa ni tama te Tama Hakamaatua hokotahi i te vaelani tera e me ki hakatonutonu na tama hakaatoa te hakatonutonu hokotahi raa.

Na hana hakaatoa TeAtua

¹⁰ Teenei na tattara hakaoti anau i kootou: Kootou ki too na mahi kootou raa i TeAriki, tena akoe e me ki ivi, e mee na mahi Tama raa e hai mmahi roo. ¹¹ Kootou ki taohi mmāu na hana kootou e ppuhu i roto na taua tera TeAtua ni kou atu kootou raa, ki lavaa kootou te ttuu mmāu i na hahaaite Satan, ¹² e mee taatou se ppuhu ma na tama te maarama nei, e meia taatou e ppuhu ma na tipua sakkino ia ma te tuku hakamaatua na tipua sakkino tera e taakai vaa aruna na henua hakaatoa raa, tena taatou e ppuhu ma na mahi te pouri. ¹³ Ia tena taatou ki too hakaatoa na hana e ppuhu tera TeAtua ni kou mai raa! Tena te saaita te aho te haeo raa e ttiri akoe raa, akoe e lavaa te ttuu mmāu i na hahaaite te tama haeo raa, tena te saaita te taua raa e oti raa akoe e me ki tuu mmāu koi i te kina akoe e tuu raa.

¹⁴ Tena kootou ki ttuu tanattana ma te haka-maoni pera ma he taitu e hakatike areha na paioro kootou, ia tuu tanattana ma te tonu pera ma he mee e ppui na hatahata kootou. ¹⁵ Ia pera ma akoe e uru na taka, tena akoe ki tanatana no takutaku te Rono Tauareka i te noho laoi raa.

¹⁶ Na vahao tahi kootou ki amoamo na hakattina kootou raa pera ma he mee e me ki ppui na hika e ura tera Satan e vanavana atu raa. ¹⁷ Kootou ki illoa te hakamaoni pera ma TeAtua e tokonaki kootou, tena te mee raa e ssau pera ma he uhi akoe e uhi te saaita te taua, tena na tattara TeAtua raa e ssau pera ma he paraamo TeAnana Tapu raa e kou atu.

¹⁸ Lotu ake TeAtua ki tokonaki kootou pera ma TeAnana Tapu raa e hakattaki akoe. I te hakataakoto nei koi kootou ki tanatana tahi, ia auu se matanaennae; lotu tahi ake TeAtua ki tokonaki na tama Aia raa hakaatoa. ¹⁹ Ia lotu hoki ma anau, tena ku kainno ake TeAtua ki kou mai ni tattara i anau ki tattara te saaita anau e tanattana ki tattara, ia ki se lavaa anau te matakū te tattara i te vahi na hakataakoto te Rono Tauareka tera koi huuna ria raa. ²⁰ Jisas Krai e hirihiri anau ki tattara ma Aia, ia ki takutaku te Rono Tauareka raa. Teenei hea anau e ponotia i roto te hare karapusi raa. Lotu ma anau ki lavaa anau te tattara hai mahi i te Rono Tauareka raa.

Na tattara hakaoti

²¹ Maatou e laoi Tikikus te taina hakamaoni maatou nei, tena te tama nei e hehekau hakamaoni ma TeAriki, tena aia e me ki hakari atu kootou hakaatoa na tiputipu te ora anau raa, ki illoa kootou ma te ora anau raa he ora peehee. ²² Anau e kauna ria atu te tama nei ki tattara atu ki illoa kootou na tiputipu na ora maatou i te kina nei raa, tena aia ku tokonaki kootou.

²³ Tena TeAtua Tamana ia ma TeAriki Jisas Krai ki kou atu kootou te noho laoi, te laoi ia ma te hakatina. ²⁴ Tena TeAtua ki rorohi laoi kootou

na tama tera e laoi hakamaoni Jisas Krai TeAriki
taatou raa ma te laoi se isi te hakaoti raa.

Nukumanu
Nukumanu: Nukumanu (Old Testament)
Olpela Testamen long tokples Nukumanu long
Niugini

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nukumanu

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2022-08-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 29 Jan 2022

54439682-f8e2-586d-98e1-295d02f74287